

PARTIGAN
consortiumbijeenkomst
6 december 2021

Programma

- ▶ Inloop en bijpraten
- ▶ Onderzoekresultaten (Marthe)
- ▶ Update van de gemeenten (Ton en Hans)
- ▶ Plannen 2022: wat willen we nog doen en bereiken?
  - ▶ Bestending (Jan en Pharos/GezondIn)
  - ▶ Webinars (Marieke)
  - ▶ Jullie ideeën!
  - ▶ Een vervolg?

Waar waren we gebleven?

WP 1: parkjes → artikel schrijven

WP 2: groene initiatieven → data analyse

WP 3: vergroening in de wijk → start dataverzameling i.s.m. gemeenten

WP2 Groene initiatieven

“Plek om het leven te vieren” ~ Dirk Jan

- ▶ Echt iets toevoegen in de wijk
- ▶ Sociale aspect staat vaak voorop: ontmoeting
- ▶ Corona...
  - ▶ Creatieve oplossingen!
- ▶ Initiatieven hebben verschillende aanpakken, zijn aanvullend

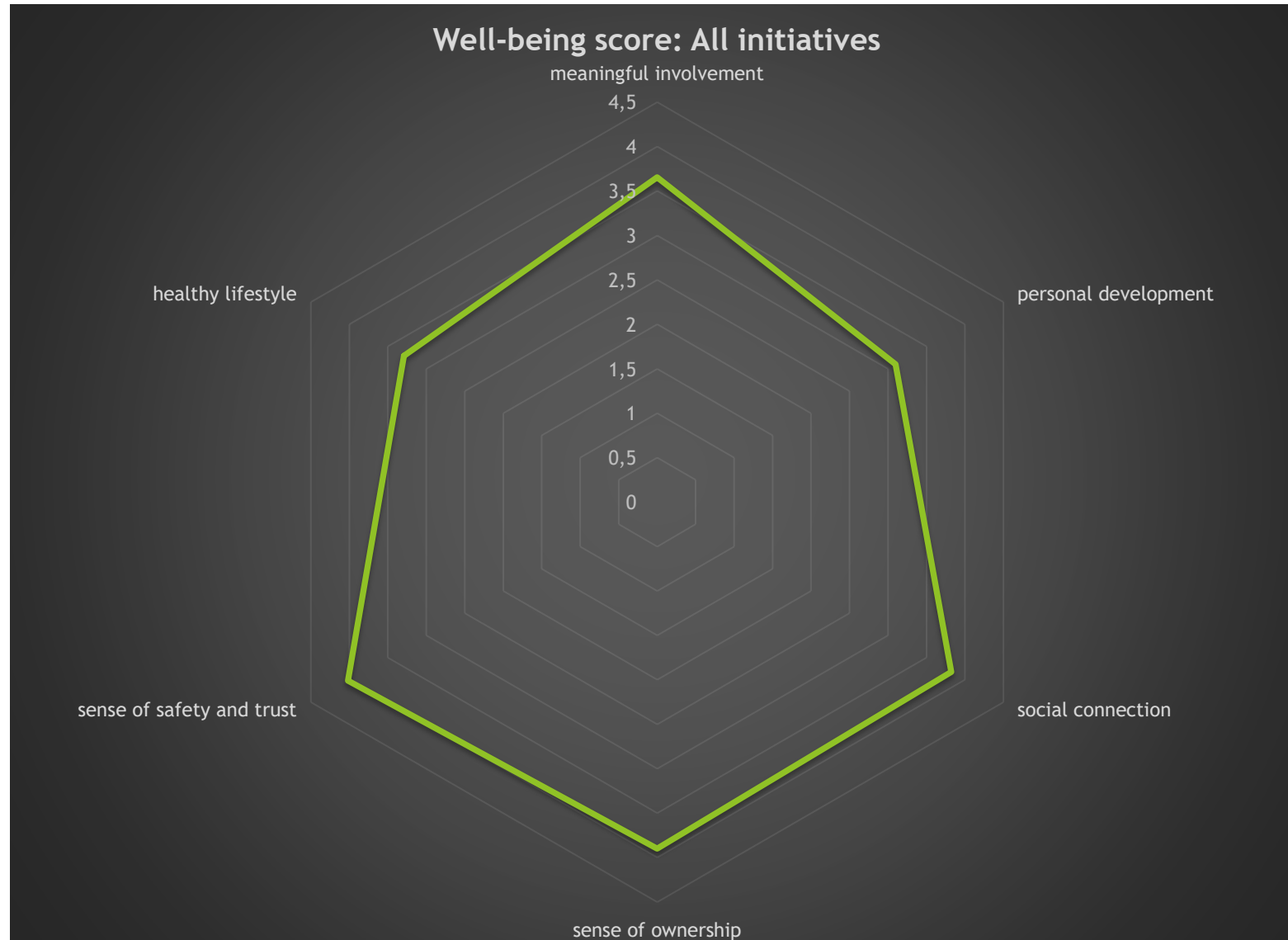

Welzijnsuitkomsten van participatie op de tuin

- ▶ Vragenlijst op basis van Nationale Gezondheidsmonitor GGD en Zin in de Wijk project
  - ▶ Extra vragen over groen en voedsel
  - ▶ 100+ respondenten
- ▶ Welzijn gecategoriseerd in 6 dimensies:
  - ▶ Betekenisvolle betrokkenheid
  - ▶ Persoonlijke ontwikkeling
  - ▶ Sociale verbinding
  - ▶ Gevoel van eigenaarschap
  - ▶ Gevoel van veiligheid en vertrouwen
  - ▶ Gezonde leefstijl

Uitkomsten voor alle initiatieven

Verschillen tussen de initiatieven

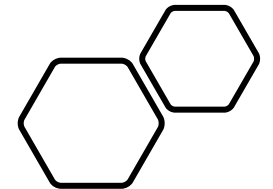
- ▶ Gegroepeerd in 4 types o.b.v. karakteristieken:
  - ▶ Productie voor de voedselbank
  - ▶ Ecologie en leren
  - ▶ Moestuin voor de buurt
  - ▶ Creatief en sociaal

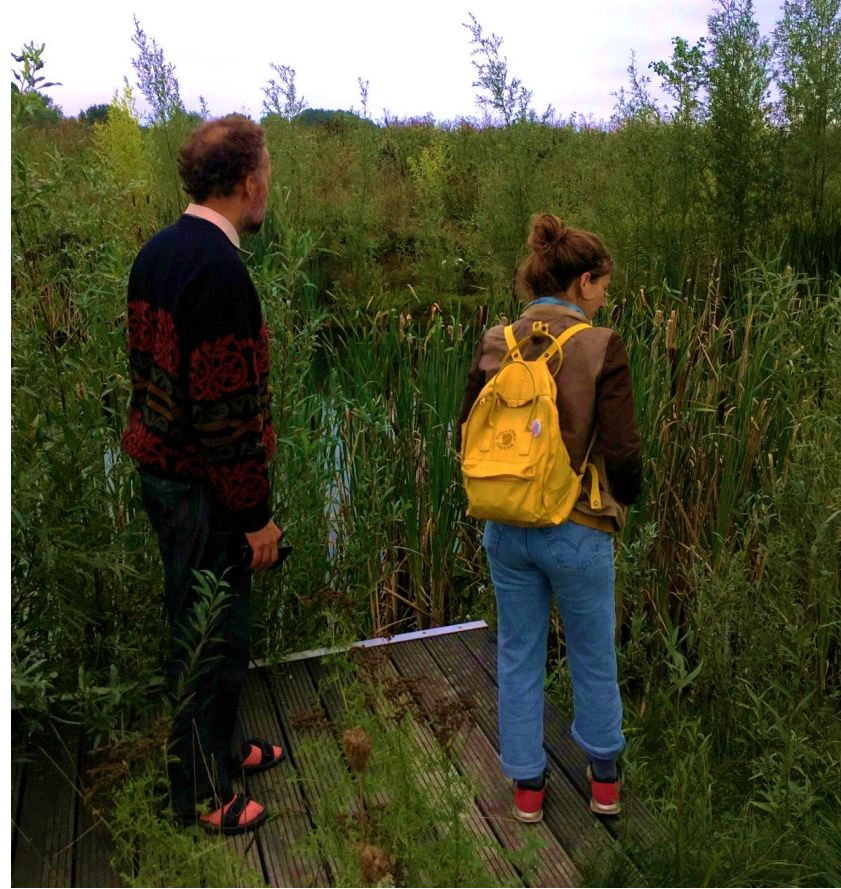

Productie voor de voedselbank

Stadslandbouw Mooieweg

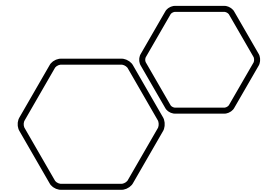

Ecologie en leren

Buurtakker | Ecovredegaard

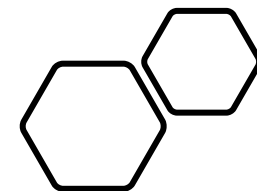

Moestuin voor de buurt

De Groene Schakel | Vlindertuin | Hof van Heden

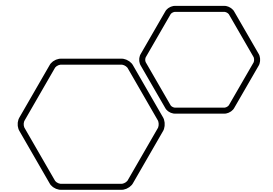

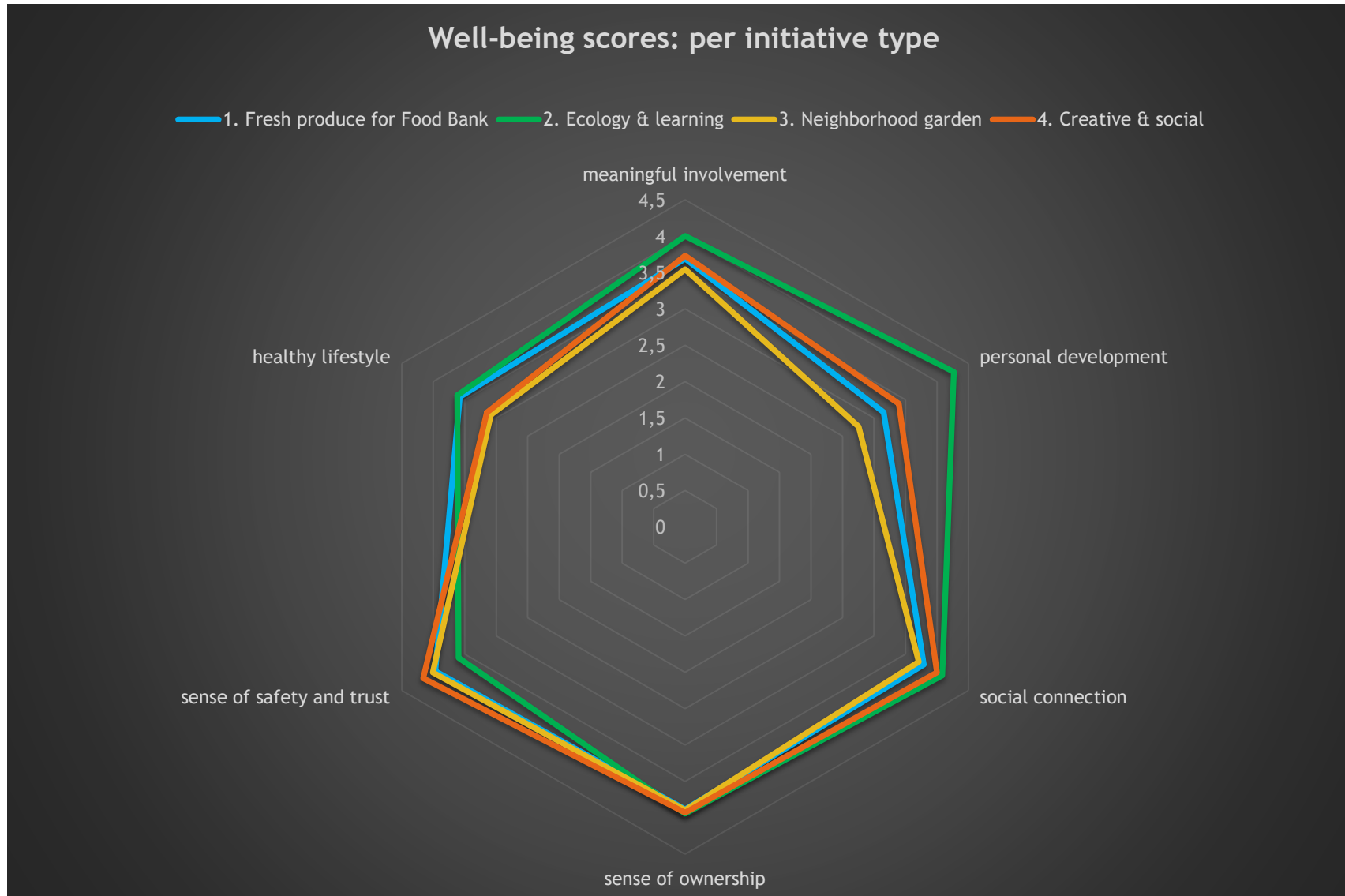

Creatief en sociaal

Huis van Compassie | De Broederij

Uitkomsten per type initiatief

Reflectie

- ▶ **Positieve ervaringen** en betekenis domineren
- ▶ Deelnemers voelen zich **onderdeel** van het initiatief, zichtbaar aan het grote gevoel van eigenaarschap, veiligheid en vertrouwen
- ▶ **Gezonde leefstijl** scoort relatief laag, terwijl mensen wel verse oogst mee naar huis nemen na een dag in de tuin
- ▶ Indicatie dat de wijze waarop een initiatief ontwikkeld en gecoördineerd wordt, invloed heeft op het soort welzijnseffect:
  - ▶ Initiatieven die een leeromgeving faciliteren scoren het hoogst op persoonlijke ontwikkeling
  - ▶ Breder initiatieven waarvoor tuinieren niet de hoofdfunctie is, scoren het hoogst op gevoel van veiligheid en vertrouwen
- ▶ Vraag: trekken de groene initiatieven een bepaald **type bewoner** aan en andere niet?

Conclusie

- ▶ Groene burgerinitiatieven:
  - ▶ Dragen bij aan het welzijn van inwoners
  - ▶ Kunnen kwetsbare wijken ‘upgraden’ op een participatieve en bottom-up manier (i.p.v. vergroening van bovenaf die mogelijk leidt tot gentrificatie)
- ▶ Indicatie dat groene initiatieven goed onderdeel kunnen zijn van een strategie voor een groene, eerlijke en duurzame stad (SDG 11)

Hoe verder met de initiatieven?

- ▶ Tweede ronde nu bezig:
  - ▶ Vragenlijsten met deelnemers (113)
  - ▶ Interviews met deelnemers (25)
  - ▶ Interviews met initiatiefnemers (7)
- ▶ Centraal concept: sense of place/betekenis die mensen toekennen aan de plek
- ▶ Delen van de uitkomsten per initiatief
  - ▶ Presentatie op locatie
  - ▶ Aansluiten bij oogstfeest of open dag, zoals bij De Vlindertuin sept '21
  - ▶ Flyer, poster of infographic

WP3 Groene, gezonde wijk

- ▶ Gebruik en waardering van het groen
  - ▶ Motivatoren en barrières
- ▶ Participatie in buurtactiviteiten
  - ▶ Motivatoren en barrières
- ▶ Klimaatkwetsbaarheid

- ▶ Geitenkamp en Spoorbuurt
  - ▶ 200+ vragenlijsten
  - ▶ 29 diepte interviews
  - ▶ 80 straat interviews

Uitkomsten klimaatkwetsbaarheid

- ▶ Bewoners voelen zich **blootgesteld** aan hitte en wateroverlast
  - ▶ Huis, straat en tuin zijn het heetst
  - ▶ Bos en park het koelst
- ▶ Bewoners hebben meer last van **hitte** dan van wateroverlast
  - ▶ Relateren klimaatverandering aan levenskwaliteit en gezondheid
- ▶ Bewoners nemen **maatregelen**
  - ▶ Ventilator, airco, trager tempo
  - ▶ Onderhoud van dak en regenpijp
- ▶ Maar voelen zich ook **machteloos**
  - ▶ Beperkt inkomen
  - ▶ Sociale huurwoning
  - ▶ Beschermd stadsgezicht

Uitkomsten gebruik van groen in de Geitenkamp

- ▶ Groen rondom de wijk wordt meer bezocht dan groen binnen de wijk
- ▶ Motivatoren: rust, wandelen, plezier
- ▶ Barrières: onveilig, onderhoud, afval

- ▶ Advies:
  - ▶ Creëer voldoende wandelpaden naar en in het groen
  - ▶ Zorg dat het publieke groen goed wordt onderhouden, dit verbetert ook het gevoel van veiligheid in de buurt
  - ▶ Plaats voldoende bankjes in het groen
  - ▶ Zorg voor faciliteiten in het groen die activiteiten prikkelen, zoals speeltuinen of sportvoorzieningen

Hoe verder met WP3?

- ▶ Dit was de eerste meting, tweede meting in 2022
  - ▶ Zijn er veranderingen in gebruik en waardering van groen?
  - ▶ Op welke locaties?
  - ▶ Waar is nieuw of ander groen gekomen, of juist groen verdwenen? O.b.v. gemeentelijke informatie
- ▶ Participatie was lastig te monitoren en evalueren, vanwege covid vonden er niet of nauwelijks participatietrajecten plaats
  - ▶ We hebben wel gevraagd of bewoners actief zijn in hun buurt (29% is actief waarvan meer dan de helft in het groen), of dat ze actief zouden willen worden (10%)

Verdere plannen 2022

- ▶ Webinarserie over participatie, groen en gezondheid. Rol partners
- ▶ Leernetwerk groene initiatieven in Arnhem en Nijmegen
- ▶ **Borging** in gemeentelijk beleid, hoe te regelen? Gesprekken met mensen uit verschillende domeinen bij de twee gemeenten, met Pharos/GezondIn
- ▶ Feestelijke projectafsluiting!
- ▶ Hoe kunnen we PARTIGAN een **vervolg** geven?
  - ▶ Wat zijn openstaande kennis- en praktijkvragen?
  - ▶ Programma Gezonde en Groene Leefomgeving

Samen groen en gezond in Arnhem & Nijmegen

PARTIGAN